

III.

**Om Mag. Laurits Jensen Bording.
Af Gustav Ludvig Wad.**

Laurits Bording¹⁾, en Søn af Raadmand Jens Bording, var født den 10. Februar 1610 i Aarhus, hvor hans Farfader M. Laurits Bording var Rector og Lector theol.; en Broder til Raadmanden var Christian Bording, Provincialmedicus i Ribe, hvis Sønner vare Laurits, Præst i Ulvborg, og Anders Bording, den bekjendte Digter. Slægten havde sit Udspring fra Landsbyen Borum, og denne Form for Navnet bruges derfor stundom.

I Aaret 1631 deponerede Laurits Bording fra Aarhus Skole og blev den 7. Juni immatriculeret ved Universitetet, hvor han til sin Privatpræceptor valgte Ole Worm, et Valg, der formodentlig har været grundet i ældre Venskabsforhold mellem de tvende aarhusiske Slægter, som de begge tilhørte. Kun lidt over to Aar forblev han ved Universitetet, idet han i Efteraaret 1633 fik Ansættelse som Hører paa Herlufsholm, hvor han ankom den 28. October; anden Dagen efter fandt hans højtidelige Indsættelse Sted²⁾. Her virkede hun i halvfemte Aar under to dygtige Skolemestre, Jacob Pedersen Spielderup og Johan Dideriksen Barsker, indtil han den 12. April 1638 holdt sin »Resignats« i Overværelse af Stedets og Omegnens Præster³⁾; da Skolen i Sommeren 1637 paa Grund af Pest opløstes, rejste Bording hjem den 7. August og synes siden den Tid ikke at have fungeret, men kun at have indfunden sig igjen paa Skolen for formelig at tage Afsked paa den brugelige Maade⁴⁾.

¹⁾ Følgende Kilder citeres her en Gang for alle: Programma funebre over Ingeborg Broberg; Stolpe, Dagspressen i Danmark II, 1 ff.; Giessing, Jubellærere I, 270; Thura Idea histor. liter. Dan. S. 73 o. fl. St.; Worm, Lexicon over lærde Mænd I, 137; Hofman, Samling af Foundationer III, 165; Hertel, Beskrivelse over Aarhus Dom- og Cathedral-Kirke II, 460. Nogle Citater skyldes Archivsecretair Bricka.

²⁾ Herlufsholms Ugekostbog 1633.

³⁾ Anf. St. 1637; han nævnes som 2den Lectiehører.

⁴⁾ Om hans Lærergjerning paa Herlufsholm bruger Programmet det den Gang ikke ualmindelige Udtryk: post volutatum in illustri Herloviana lapidem institutionis scholasticæ Sisyphium &c.

Det næste Aar tiltraadte han sine Udenlandsrejser, som med en længere Afbrydelse skulde strække sig over ikke mindre end 14 Aar; først rejste han som Præceptor for en ung Adelsmand, Tønne Juul til Taarupgaard, en Søn af Axel Juul til Villestrup, Danmarks Riges Raad, og Fru Ingeborg Parsberg. Han var født den 12. April 1620 og blev, efter at være undervist hjemme, sendt til Herlufsholm, »hvor hand«, som der siges om ham i Ligprædikenen¹⁾, af hvilken det følgende Stykke er taget, »sig nogle Aar tillige med andre Adelige Børn opholdt og sine Studia, i hvilke hand efter sine Aar og Alder hafde gjort synderlig god profect, der continuerede. Begaf sig saa Aar 1638 efter Ordre derfra her hiem igien til Judland, hvor hand af en hitzig Feber angreben fortøfvede paa Hafverballegaard hos sin kiære Søster Velbaarne Fru Maren Juel og sin kiære Svoger Velbaarne Erich Grubbe, som der var Amtmand, indtil Aar 1639, da hans gode Moder hafde forskicket hannem til Hofmester paa samme Rejse Hæderlig og Høylærde Mand, Mag. Lauritz Borum, og toge de først deris Rejse igiennem Holstein til Hamborg, og siden der fra ofver Vatten til Amsterdam i Holland, hvor de fortøfvede paa sex Dags Tjd for at beseé alt, hvis der var værd at seé.

Der efter begafve de dennem til det vjtberømte Universitet Leyden, hvor de sig opholdte nesten to Aar, og imidlertid øfvede sig der med største Fljd udi det Fransøeske Sprog og alle Exerctier, saa vel som ogsaa in Mathesi og andre Studeringer²⁾.

¹⁾ Af Niels Olufsen Coccius, Sognepræst i Taarup, Kbh. 1685, 4to. Axel Juul blev 12. Decb. 1646 Hofunker og døde efter nogle Aars Svaghed paa Taarupgaard den 23. August 1684; gift 4. Søndag efter Trinitatis 1649 med Anna Cathrine Friis, Datter af Cantsler Christian Friis og Barbara Wittrup. I Ligprædikenen siges S. 193 f. om ham: »Til hvis sidste Afskeed oc velforskyt Ære-Minde dette kand sigis, at hans Hærkomst var præctig, hans Opfødsel omhyggelig, hans Reyser beqvemme, hans Bestillinger anselige, hans Giftermaal ædelt oc lycksaligt, hans Adfærd venlig, hans Gemyt dydigt, hans Gierninger ærlige, hans Lefnet oprigtigt, hans Død rolig, hans Hvjle ævig«. Forskjellige Ærevers paa Dansk og Latin ledsage Bogen, nemlig af Jens Steen Sehested, Præsten Henrik Jensøn i Hjerm, Joh. Olavius, Sacerdos Randrusiensis, Anders Hansøn Bonde, Præst i Taarup, Christian Wolther, Medtjener i Skive, Hans Gregersen, Præst i Sevel, og »Perillustris Herois Christiani Gedde filiis a studiis Janus Lucæ Knub«.

²⁾ Immatriculerede i Leyden 25. Juni 1638 (Personalhist. Tidsskr. II, 127); Ligprædikenens Aar for Afrejsen, 1639, er altsaa en Fejl.

Der efter gjorde de en vjtløftig Rejse til de fornemmeste Stæder i Holland, Ytrech, dem Haagh, Rotterdam, Hartem (!), Engkyssen, Grønningen og de neste omliggende Stæder Antwerpen, Gent og Bryssel at see og fornemme, hvad paa hver Stæd var at see og lære.

Anno 1642 begaf hand sig med sin Hofmester fra Leyden i Holland til Flisingen, der fra ginge de til Skibs ofver til Lunden i Engeland, hvor de fortofvede nogle Dags Tjd for at bese Hoffet med hvis andet, som der var værd at see og observere.

Siden gjorde de og en liden Tour eller Rejse til Oxfort og andre Stæder der i Landet. Der efter udi samme fornemde Aar rejste de ind udi Franckerjge og ankom først til Cales, der fra begafve de sig til Rouan udi Normandien, og siden der fra igien ind ad Piccardien til Poitiers.

Rejste saa der fra igien til Soisons og saa til Pariis, hvor fra de sig igien efter nogle Dags Tjd begafve for det Fransøske Sprog dißbedre udi Stilhed at lære og kōme saa til Orleans op ad Loiren, siden begafve de dem fra Orleans til Amboise, hvor de et heelt Aar fortofvede.

Anno 1644 Rejste de der fra igien til Tours, Blois, Saumeur og Angiers, hvor de forblefve ved fire Ugers Tjd.

Siden rejste de derfra til Nantis udi Britannien og saa til La Flesche, der fra til Bourges, og siden der fra tilbage igien til Orleans, hvor de forblefve et half Aar.

Siden begafve de dem fra Orleans til Pariis igien, hvor de sig opholdte ofver et heelt Aar, og imidlertid lagde denne Valbaarne Sal. Mand største Fljd paa sine Studia Artium & Lingvarum og alle andre Adelige Exercitier med merkelig Fremgang excolerede og lod ingen Lejlighed forbjgaa med største curiositet at erfare og lære alt, hvis som Herrer og Konger i Raad og Daad, samt hans Fæderneland i fremtiden at betiene, var fornøden.

Der efter toge de dem den store Tour for igiennem Provence og Langvedoch, og paa Veyen besaae Richelien, Bourdeaux, Toulouse, Mompelier, Lyon og Marseille, med fleere andre Stæder og Kongelige Huuse.

Fra Marseille resolverede de at gaa til Vands til Italien, og

ankomme lykkeligen til Genova, end og med stoer Fare for Storm og Sæ-Røfvere. Der fra begafve de dem til Padoua udi Lombardien, hvor de sig nogen Tjd opholt, og imidler Tjd gjorde sig bekendt og søgte Conversation med mange fornemme Stands og Stads Personer, hvilcke hannem formedelst hans fornuftige Comportement og Inclination til alt det, som dydeligt var, allevegne høyt elskede¹⁾.

Og som Dyd allesteds er udi største Ære, blef hand giort der samestæds af Conseillieren, som var en Frjherre og de fornemmeste af tydsk Nation, og beskicket at være een af hans Assessorer og hans Hofmester at være Bibliothecarius. Og eftersom hand høyt elskede de Stæder, hvor Studia humaniora og eqvestria florerede, begaf hand sig med sin Hofmester paa Reysen til at bese de fornemmeste Stæder og Provincier i Rom, Neapolis, Buzzuoli, Cajetta, Vicenza, Verona, Brescia, Bergamo, Mantova, Parma, Ravenna, Milano, Pavia, Venedig, Florens, Ferrara, Bologna, Loretto, Pisa, Siena, Ancona, Ravenna og andre fleere Stæder; Imidlertjd med største curiositet actede alt det, som var remarqvabel og i fremtiden tienlig.

Rejste siden til det Kongelig Rige Neapolis, og som hand sig paa de fornemmeste Stæder hafde opholt, begaf hand sig tilbage igien ind i Venedig, hvor ham mødte de onde Tjdender, at de Svenske var indfalden udi Jydland, da efter sin gode Moders Skrivelse begaf hand sig fra Italien igiennem Svitserland, Franckerjge, Engeland og Holland og gik fra Amsterdam med den Hollandske Flode, saa hand med sin Hofmester ankom lykkeligen under Kullen og der blefve satte i Land«.

Bordings og Juuls Hjemkomst til Danmark maa efter de foran omtalte Begivenheder antages at have funden Sted i August 1644. For Bording var Opholdet kun midlertidigt, idet han atter drog udenlands som Hovmester, denne Gang for Axel Sehested, Søn af Cantsler Christian Thomesen Sehested. Paa denne Rejse, der og-

¹⁾ Worm beder i et Brev af 7. Juli 1643 Thomas Bartholin i Padua at hilse Bording, og Henrik Fuiren skriver fra Padua den 19. Maj 1644, at Bording og Juul for en Uge siden have forladt Byen; Ol. Wormii epistolæ Pag. 571, 715.

saa strakte sig vidt, kunne vi ikke følge Bording; det er kun ved tre Breve til Worm, at vi høre fra ham¹⁾. Det første Brev er dateret Orléans den 16. Maj 1649; han skriver heri, at det er halvandet Aar siden han med Cantslerens Søn forlod sit Fædreland; hans Tilbøjelighed, der af Naturen var for Lægevidenskaben, er nu af Skjæbnen bleven vendt til Theologien, hvortil han har følt en guddommelig Kaldelse, der er bleven understøttet ved hans Forældres og bedste Venners Bønner. Hans Maal har aldrig været at naa de højeste Stillinger, og Erfaringen har lært ham, at et Liv i det Skjulte er det bedste; det er ikke hans Mening at ønske sig bestandigt Otium eller at sidde med Hænderne i Skjødets, men behageligt Otium ved Siden af Arbejdet er hans Ideal; et Embede som Lector i Theologien vilde derfor svare til hans Ønsker. Han beder nu Worm, hvis Indflydelse hos Cantsleren han kjender, gjøre for ham, hvad han formaar. I en Efterskrift tilføjer han, at skal han sige sin Mening rent ud, vil han allerhelst bo i Aarhus Resten af sit Liv; der er han født og der har han mangfoldig Slægt og Venner; kunde han blot opnaa sin Bedstefaders Lectorat!

Det andet Brev er skrevet i Rom den 4. Februar 1650; han takker Worm, fordi han — hvad han erfarer af et Brev fra Cantsleren — har talt hans Sag saa kraftig. Han og Sehested ville blive endnu to Maaneder i Rom, som fremfor alle Italiens Byer tiltalte Bording. Med Vaaren rejste de tilbage til Venedig, derfra til Tydskland og siden atter til Frankrig.

Det sidste Brev fra sin Udenlandsrejse har Bording skrevet i Florents den 9. Maj 1650; dets Indhold er væsentlig Beretning til Worm om nogle Besøg, han har gjort hos flere lærde Mænd.

I Aaret 1652 kom Bording hjem og blev, formentlig ved Cantslerens Anbefaling, samme Aar kaldet til Professor i Historie ved Sorø Academi; men efter nogle Maaneders Forløb forlod han

¹⁾ Ol. Wormii epistolæ Pag. 858—63. — De Pag. 856—57 trykte Breve fra Worm til Laurits Bording ere ikke til den her omtalte, men til hans Fætter af samme Navn; i Registret ere de slaæde sammen til een Person. Det kan her bemærkes, at den *Consul Hottersnensis Ernestus*, som omtales Pag. 857 og som ikke er optaget i Registret, er Borgmester Ernst von Baden i Horsens, Stamfader til den lærde Slægt Baden.

dette Embede den 5 September 1652, da han havde faaet sit Ønske opfyldt at blive Lector theol. og Kannik i Aarhus¹⁾. Det eneste trykte Skrift, Bording har efterladt sig, skriver sig fra hans soranske Virksomhed og er en lille Afhandling *de utraque historia recte legenda atque intelligenda*, trykt i Sorø 1654²⁾.

Det følgende Aar tog han tilligemed flere andre Magistergraden i Sorø, creeret af Professor Niels Aagaard. Et latinsk Digt af Bartholus Herland til Bording i denne Anledning haves paa det kgl. Bibliothek³⁾.

Da Bording nu havde naaet sine Ønskers Maal og havde faaet en behagelig Stilling i Aarhus, der sikkert levede ham god Tid til literair Sysselsættelse efter hans egen Smag, var han ogsaa bleven i Stand til at stifte Familie og ægtede 16. Søndag efter Trinitatis 1653 sit Byesbarn Ingeborg Broberg, født den 8. Juli 1633, hvis Fader, Rasmus Nielsen (Broberg), var Borgmester i Aarhus⁴⁾; hendes Moder var Magdalene, Søster til Biskop Dr. Jacob Madsen. Bording blev ved dette Giftermaal yderligere knyttet til Aarhus' anseligste Familier.

Bording var nu 43 Aar, og Resten af hans Liv blev mindre bevæget, end dets første Afsnit havde været. Han levede, ifølge Ligprogrammet, et lykkeligt Liv med sin fortræffelige Hustru, der skjærkede ham 6 Børn, af hvilke de 4 overlevede deres Fader.

Efter to og tyve Aars Forlob følte han sig ikke længere stærk nok til at bestride sit Embede og indgav i den Anledning følgende Ansøgning⁵⁾:

Stormectigste och Høybaarne Allernaadigste Arffue Konge.

Effterßom min Høye Alderdomb med holfølgende Besuerligheder iche tilsteder, at Jeg med dend flid och Jffuer Kand op-

¹⁾ Tauber, Udsigt over Sorø Academis Forfatning S. 44.

²⁾ Jvfr. Bruun, Holberg som Lærer i Historie, S. 15 f.

³⁾ Løjlighedsdigte i Fol. III, 3.

⁴⁾ Han havde, ifølge Programmet over Ingeborg Broberg, først været Amtsskriver for Skanderborg og Aakjær Amter, og var velsignet med en Mængde Børn — in foro ac toro juxta felix —, hvilke nævnes; se for øvrigt Giessing, Jubellærere I, 270 ff.

⁵⁾ Jydske Indlæg 1674.

uarde det Embede, som mig af Gud och Ederis Kongelig Mayestet her ved Aarhus Lectoratum hidintill har været betroit; Daa at Guds ære ey schall forhindris och dend Studerende ungdom i Guds frychtis vnderviisning forsømmis, vnderstaar Jeg mig i ald vnderdaanighed supplicando aff Eders Kongl. Mayestet at begiere, at dend Hæderlige vnge Mand Hans Nielson Wandall samme Bestilling i min leffuende lifue matte betiene och effter min dødelig affgang nyde dend Saa fuldkommen, som dend mig Af Eders Kongl. Mayest. i forrige tider har været benaadiget. Saadan Guds Æris forfremmelse forhaaber Jeg Eders Kongl. Mayest., som En Rett Guds Kierchis foster-fader, lader sig i ald Naade være Angeliggende. i forsichring, at dend høyeste Gud vill lade sig det vellbefalde, och Ederis Kongl. Mayest. med timelig och Ewig velsignelse derfor belønne; och Jeg effter min Skyldighed vill Saadan høye Naade viide tilbørligen at berømme, och Eders Kongl. Mayt. till it langvarigt och lychsaligt Regimentis ynschelig velstand dend Alting Regierende Gud i mine Bønner daglig offuerbefale saa som dend, der Er och vill forbliffue, Saa lenge Jeg Er till.

Edr. Kongl. Majestetz Allerunderdanigste och Lydigste Vnderdan och Tro forbedere

Lauritz Bording.

Aarhus d. 4 Octobr. 1674.

Vedlagt Ansøgningen ligger Wandalls Supplik, dateret Kjøbenhavn den 19. s. M. Ved Kongebrev af 24. October tillodes det Bording at afstaa Lectoratet til Wandall¹⁾.

Bording trak sig nu tilbage til sin Herregaard, Ryomgaard; hvorledes han var bleven Ejer af denne, fremgaar af nedenstaaende Supplik²⁾:

Stormectigste Allernaadigste Arffue Konge oc Herre.

Som jeg er kommen dertill, effter Tidernis beschaffenhed, at tage Ryomgaards Hoffuetgaard med all sin tilleg oc Rettighed samt noget derhoi omliggende Jorde Gods Vdi betaling for mine

¹⁾ Jydske Registre.

²⁾ Jydske Indlæg 1671.

oc mine forfædris Vdlaante rede penge, oc Debitorne effter lang ophold ey er tilsinds Gaarden eller Godzet at Vdløse, men lade mig det till bliffuende Eyndom, Jeg dog iche er aff den Consideration, at jeg det med den Sicherheit, som det sig bør, kand beholde, med mindre Eders Konglig Majestet Allernaadigst will bewilge, at Jeg tillige med min Hustru oc Børn maa nyde det, Jeg allerede haffuer, saa welsom huis Jeg ydermeere maa Antage heller kand bekomme, paa den maneer som Adelen eller Kiøbenhaffns Jndbyggere nyder det Jordegodz, som de sig till forhandlet eller i betaling Antaget Haffuer. Formoder i all Vnderdannighed, at Eders Kongl. Majestet som min Allernaadigste Arffue Herre oc Konge forunder mig oc mine det med samme frihed at nyde oc beholde, Saadan Eders Kongl. Majestetes store Mildhed oc benaading mod mig oc mitt ringe Huus will den Allerhøyeste Gud rigeligen belønne, Oc Jeg for min ringhed altid forplicated at leffue oc dæe

E. Kongl. Majestetz Allervnderdanningste Tienere oc Tro Vnder-
saate

Lauritz Bording
mpp.

Under 8. Februar 1671 bevilgedes det ham og ægte Descendenter at nyde, bruge og beholde deres Jordegods med adelige Privilegier, ligesom Kjøbenhavns Borgere¹⁾.

Bording havde tidligere opnaaet Fritagelse for Rostjeneste af det Jordegods, der hørte til hans Embede²⁾, under Paaberaabelse af den academiske Rang, der tilkom ham som forhenværende Professor i Sorø, hvilken udtrykkelig var forbeholdt ham og tvende andre; hans Ansøgning herom, i et Brev til Cantsler Peder Reedtz lyder saaledes³⁾:

Høy-Ædle oc welborne Herre, Herr Cancellær.

Jeg har forfaret, at Hans Kongl Majest. wor Allernaadigste Herre oc Arffuekonge, har Aff Kongelig Naade bewilget oc tilladt Professoribus paa Soers Academie, att de for den Anbefalede Roef-

¹⁾ Jydske Registre.

²⁾ Jydske Registre 9. October 1666.

³⁾ Jydske Indlæg 1666.

tieniste at holde denne gang schall være forschaanede. Huilcket
 giffuer mig Anledning Eders Excellenz med denne min ringe
 Skriffuelse at Ansøge, i ymygste forhaabning at effterdi det bleff
 M. Erich Olsson, M. Vitus Bering oc mig Vwærdig effter min Sl.
 Herres Herr Cancellers Anordning bewilget, at wij schulde nyde
 Academiernis privilegier, saasom wij waare actu Professores, effter-
 som wore privilegia oc Senium ere oß iche betagne, i det wij
 louligenn til Andre gode bestillinger waare henkomne; At Ed. Exc.
 wilde som min Gunstige Herre oc Høy Ærede Patron være mig
 behielpelig hoß Hans Kongl. Majestet, Jeg maate for samme Roef-
 tieniste saa wiit det Giestlige Gods wedkommer, som jeg Aff
 Kongelig mildhed till mit Embede her wed Stedet nyder, Naadigst
 maate bliffue forschaanet. Jeg loffuer for E. Exc. oc Hans gandsche
 Høy-Ædle Hus troelig oc Aluorlig forbedelse oc ellers [med] all
 muelig fliid at forrette det, der kand komme Ed. Excel. oc alle
 Hans til Ære oc tieniste. Sluter hermed Ed. Exc. med sin Høy
 Ædle Dame samt wel Ædle Børn oc gandsche Adelige Hus
 Vnder den Høyestes beschermelse oc mig Vnder E. E. seduanlige
 Gode affection, saa som

E. Exc. Altid Allerymygste oc Plietschuldigste Tiener

L. Bording.

Jeg sender her hoß en rictig Copie aff det, som effter Sl. H.
 Cancellers Anordning bleff antegnet in Actis Consistorii Anno
 1656 den 18 Aprilis, forladendis mig till, at Ed. Exc. Antager mig
 som en Client, huilchen i sin Alderdom flyer til E. Exc. saa som
 sin fornemste Patron, ey tuilendis, Jeg jo nyder den Sl. Herres
 Herr Cancellers ihukommelse noget got ad. Jeg schall altid lade
 mig finde tachnemlig¹⁾.

¹⁾ Vedligger en af Universitetets Notar udfærdiget Udskrift af Acta Cons. 18.
 April 1656 om, at Cantsleren ønskede indført i Act. Cons., at de, som har
 været Professorer her in Academiis (saasom M. Erich Olsen, M. Vitus Bering,
 M. Lauritz Bording) skulde tillige med andre Professorer nyde det kgl. Pri-
 vilegium, som nylig er forhvervet om superioritet inter Professores et Doc-
 tores og beholde deres Gang fremdeles næst efter dem, som de den havde,
 da de vare actu Professores, eftersom deres Privilegia og Senium ere dem
 ikke betagne, idet de lovligen til andre gode Bestillinger ere henkomne.
 Jvfr. Historisk Tidsskrift 5. R., I, 32.

Paa Ryomgaard henlevede Bording sine faa sidste Aar, træet af mange Rejser og Embeds Besværligheder¹⁾; formodentlig have literaire Beskjæftigelser optaget hans Tid — at han var Bogelsker, tyde enkelte Ytringer af hans Svingersøn Fogh paa²⁾ — ved Siden af de i den Tid saa hyppige Ejendomstrætter³⁾. Han døde den 30. April 1677 og ligger begravet i Marie Magdalene Kirke ved Siden af sin Hustru, der overlevede ham i mange Aar og først gik til Hvile den 25. Marts 1709 paa Ryomgaard⁴⁾.

Bordings fire efterlevende Børn vare⁵⁾: *Rasmus Bording*, født den 29. Juli 1654, død paa Ryomgaard den 13. Maj 1703 som Dr. juris; ugift; *Magdalene Bording*, født 6. August 1660, død Natten til 22. Juli 1720, gift med Peder Fogh, født 1675, død som Etatsraad 1753, hvem hun bragte Ryomgaard; *Annu Kirstine Bording*, gift med Tyge Jespersen til Matrup og Skaarupgaard; hun døde efter ti Maaneders Ægteskab, efter at have født en Datter, Maren Tygesdatter, der den 9. Juni 1700 ægtede Amtmand, Cancelliraad Hans Nansen (en Søn af Præsident Hans Nansen den Yngre); *Ingeborg Marie Bording*, gift paa Ryomgaard i August 1691 med Poul Glud, Amtmand i Buskerud i Norge; hun blev ihjelskudt ved et Vaadeskud af sin Mand den 2. Januar 1706⁶⁾; en Datter af dette Ægtepar var Stifterinden af Estvadgaard Kloster, Frederikke Louise Glud.

¹⁾ Universitetsprogrammet.

²⁾ Bruun, Falsteriana S. 38, 40.

³⁾ Om en Sag om en Skov i Nimtofte, han havde i sit sidste Leveaar, henvises til Jydske Indlæg 1677 og Jydske Registre 6. Februar s. A.

⁴⁾ Gravskrifterne haves i Hofmans Fundationer. Ingeborg Broberg kaldes i Gravskriften «velædle og velbyrdige», formodentlig som et Tegn paa den ovenfor omtalte Tilladelse til at eje Jordegods ligesom Adelen, hvilken Berrettigelse forøvrigt længe inden hendes Død var udvidet til alle Rangspersoner; der lægges ogsaa i Universitetsprogrammet Vægt paa denne Naadesbevisning; *immunitatibus Nobilium decoratus*, hedder det om Bording. Familien Broberg havde desuden en særlig Ambition, idet den yndede at omstøbe sit gode danske Navn til *de Brobergue*.

⁵⁾ Efter Universitetsprogrammet; Giessings Jubellærere I, 271, II, 1, 35; Tab. III, med Kall Rasmussens Noter; Norsk historisk Tidsskrift III, 520 ff.

⁶⁾ Tragico atque indigno mortis genere, ante hoc triennium et quod excurrit, inopinato extincta (Programmet, 1709).